

YHTEISÖLAUTAKUNTA

1000e	TP 2023	TA 2024	TA 2024 muutos	MTA 2024	Toteuma 31.12.2024	To-teuma %
Toimintatulot (ulk)	348	341	0	341	414	121,4 %
Toimintamenot (ulk)	-3 836	-4 045	869	-3 176	-3 161	99,5 %
Toimintakate (netto)	-3 488	-3 704	869	-2 836	-2 747	96,9 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	352	341	0	341	414	121,4 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-6 369	-7 256	869	-6 388	-5 995	93,9 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-6 017	-6 915	869	-6 047	-5 581	92,3 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-379	-727	707	-19	-145	757,1 %
Muut lask. vyörytystulot	576	534	0	534	627	
Muut lask. vyörytyskustannukset	-961	-840	0	-840	-1 041	123,9 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-7 709	-8 823	1 576	-7 247	-7 181	99,1 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Yhteisölautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti oli 99,5 % ja toimintakatteen toteumaprosentti oli 96,9 %. Talousarvio toteutui erittäin hyvin sopeutusohjelmapäätöksestä vuodelle 2024 kohdentuneet määrärahavähennykset ja syksyn muutostalousarviotarkennukset huomioon ottaen.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Varhaisnuorten asiakkaiden läsnäolo Lempäälä-talossa näkyi turvallisuushavainnoissa vuonna 2024. Yhteisöpalveluiden henkilöstön vaihtuvuus erityisesti keväällä 2024 heijastui vain vähän Lempäälän kuntalaisille tuotettuihin palveluihin. Palvelualueen henkilöstön hyvinvoinnissa tapahtui parannuksia syyskaudella 2024 työterveyshuollon kustannusten vähentyessä ja sisäisen Fiiliskysely-mittariston avulla seurattuna.

YHTEISÖPALVELUIDEN HALLINTO- JA ALUEELLISET PALVELUT

Yhteisöpalveluiden palvelualue on neljän tehtäväalueen kokonaisuus: kirjastopalvelut, liikunta- palvelut, nuorisopalvelut sekä kulttuuripalvelut. Yhteisöpalvelut on hyvinvointia edistäviä palveluita, jotka kohdentuvat kaikkiin väestöryhmiin eri elämäntilanteissa ja aktivoivat kuntalaisia niin ohjattuun kuin omaehtoiseen toimintaan. Yhteisöpalvelut edistää osallisuutta kuntalaisia koskevissa keskeisissä palvelualueen päätöksissä osana kuntalain säädettyä kunnan velvollisuutta huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Yhteisöpalvelut toteuttaa tehtäviään yhteistyössä kunnan eri toimialojen, julkisen-, yksityisen, kolmannen ja neljännen sektorin sekä kuntalaisten välillä.

Yhteisöpalveluiden hallinto- ja alueelliset palvelut vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja prosessien kanssa. Uuden kunnan myötä korostuu sujuva yhdyspintatyö Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Lisäksi tehtävänä on tukea Lämpäälän kuntastrategian jalkauttamista edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista reagoimalla proaktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin. Lisäksi hallinnon alle on asemoitu yhteisöpalveluiden hankkeet, yhteisöbussi Lempi, osallistuva budjetointi, avustukset ja taiteen perusopetus sekä kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työkoordinaation, yhteistyön ja raportoinnin osalta. Taiteen perusopetuksen osalta musiikin ja kuvataiteen perusopetusta järjestetään Pirkan opistossa. Kunnassa on tarjolla yksityisten oppilaitosten tarjoamana myös käsityön, musiikin ja teatteritaiteen taiteen perusopetusta.

Yhteisöpalvelut toteuttaa tehtävissään lakia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6 sekä lakia yleisistä kirjastoista, liikuntalakia, lakia kunnan kulttuuritoiminnasta ja nuorisolakia.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Hyvinvoinnin edistämisen koordinaatiossa vakiinnutetaan hyvinvoinnin edistämisen rakenteen toimintaa sekä kehitetään ja vahvistetaan järjestöyhteistyötä ja asukasosallisuutta kunnan hyvinvointityössä.	Hyvinvointityöryhmän ja kumppanuustiimien vuosikellot ovat käytössä Hyvinvoinnin edistämisen teemafoorumi osana järjestöyhteistyön rakenteita 2 krt/vuosi Hyvinvointikysely asukkaille syksy 2024	Vuosikellot (hyte-työryhmä ja kumppanuustiimit) suunnitelmallisesti käytössä vuoden 2024 ajan Hyte-foorumi järjestettiin 15.10. Työikäisten hyvinvointikysely toteutettiin syksyllä 2024	Toteutuu osittain

		Hyvinvointiteemaiset asukasillat 2 krt/vuosi	Asukasilta toteutettiin Viihdy Lempäälässä -tapahtuman yhteydessä.	
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Järjestöyhteistyön rakenteita vahvistetaan ja vakiinnutetaan yhteistyössä kunnan ja kolmannen sektorin kanssa.	Järjestöfoorumi 1 krt/vuosi, Teemafoorumit 2 krt/vuosi/teema Uutiskirje yhdistyksille 11 krt/vuosi Kysely yhdistyksille 1 krt/vuosi	Järjestöfoorumi toteutui 5/2024 Teemafoorumit: hyte-foorumi toteutuu tänä vuonna kerran, kulttuurifoorumi toteutuu 4 krt/vuosi, seurafoorumi toteutuu 3 krt/vuosi, nuorisofoorumi toteutuu 2 krt/vuosi. Uutiskirje yhdistyksille lähetettiin 9 kertaa. Uutiskirjeen tilaajamäärä 189 Kysely yhdistyksille ei toteutunut.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Lempäälän hyvinvointityön tiedonkeruu toteutettu syksyllä 2024 hyvinvoinnin edistämisen yhteistyöryhmälle, vaikuttamistoimielimille ja kumppanuustiimeille.

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalakia ja mahdollistaa eri väestöryhmien liikkumisen ja liikunnan harrastamisen elämänsä eri vaiheissa. Liikuntapalvelut järjestää terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen, tukee kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa, sekä koordinoi ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Liikuntapalveluiden tehtävä tapahtuu eri toimialojen yhteistyönä ja kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Liikuntaneuvonta ohjaa ja tukee kuntalaisia liikunnalliseen elämäntapaan. Liikuntaneuvonnan palvelupolkua vahvistetaan huomioiden eri kohde- ja ikäryhmät. Kuntalaisen on mahdollista osallistua maksuttomiin matalan kynnyksen liikuntaryhmiin osana liikuntaneuvontaprosessia.	Liikuntaneuvonta asiakkaiden määrä 50 hlö/vuosi. Matalankynnyksen ryhmiin ohjattujen liikuntaneuvonnan asiakkaiden määrä, 25 hlöä/vuosi.	Liikuntaneuvontaan on ohjautunut 31.12.2024 mennessä 61 eri henkilöä. Matalan kynnyksen ryhmiin on liikuntaneuvonnan kautta ohjautunut 11 henkilöä. Matalan kynnyksen ryhmiin ei kyetty ohjaamaan enempää henkilöitä, sillä ryhmissä ei ollut enää tilaa vuoden 2024 aikana.	To- teu- tuu osit- tain
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kehitetään yhdessä lasten, nuorten ja perheiden kanssa uusia matalan kynnyksen toimintamalleja liikkumisen edistämiseksi.	Lapsille ja nuorille järjestettyjen ryhmien (4 uutta ryhmää) ja tapahtumien määrä (4 tapahtumaa/vuosi).	Lapsille ja nuorille on 5 erilaista uutta ryhmätoimintaa. Lapsille ja nuorille on toteutettu 9 eri liikuntatapahtumaa.	To- teu- tuu

Muut olennaiset tapahtumat

Liikuntapaikkoja koskeva organisaatiouudistus toteutettiin vuoden 2024 aikana. Uudistuksessa liikuntapaikkojen kunnossapitoon liittyvät vastuut siirtyivät Yhdyskunnan palvelualueelle sisälöntuotannollisten tehtävien jäädessä yhteisöpalveluiden vastuulle. Lempäälän kunnan uusi liikuntahalli Lempäälä-Areena avattiin keväällä 2024 ja kylpylä-uimahalli Vesimaailma Louhi syksyllä 2024.

Liikuntapalveluissa toteutettiin vuoden 2024 aikana kaikkiaan 44 ohjattua liikuntaryhmää, joissa liikkui kaikkiaan 515 osallistujaa. Lisäksi liikuntapalvelut koordinoi ja toteuttaa vertaisohjaajien ohjaamia liikuntaryhmiä, joissa liikkuu vuosittain lähes 900 osallistujaa. Liikuntaneuvontaa kehitettiin edelleen ja asiakasmäärät lähtivät vuoden aikana nousuun.

Liikuntapalvelut	TP 2023	TA 2024	TP2024
Sisäliikuntatilojen ilta- ja viikonlopun käyttöaste %			
liikuntahallit	91	75	71
muut sisäliikuntatilat	92	70	76
Terveys- ja erityisliikunnan ryhmät			
ryhmien määrä	42	45	44
osallistujien määrä	519	450	515
Koulutettujen vertaisohjaajien määrä	39	35	26
Liikunta-avustukset seuroille €/asukas	3,52	3,7	3,7

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut toteuttaa lakia yleisistä kirjastoista tehtävänänsä yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Kirjastopalvelut on tarkoitettu kaikille väestöryhmille. Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalvelut toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä muiden viranomaisten, kirjastoalan toimijoiden ja muiden yhteisöjen kanssa.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Lempäälän kirjasto ottaa käyttöön omatoimiaukiolon, joka parantaa kirjastopalveluiden saavutettavuutta, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta.	Omatoimiaukiolo lisää kirjaston aukiolotunteja 25 % Kirjaston kävijämäärä kasvaa 10 %	Kirjastojen (pääkirjasto, Kulju, Sääksjärvi) viikoittainen aukiolo on kasvanut omatoimisen asioinnin myötä 39 %. Omatoimikirjastojen käyttöönoton (11.11.2024) jälkeen kirjastojen kävijämäärä on kasvanut 10 %.	Toteutuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kirjastopalvelua tuotetaan tiimeissä, joiden toimintaa vahvistetaan ja kehitetään. Kuntalaiset voivat vaikuttaa kirjastoaineiston valintaan.	Tiimit valitsevat aineiston keskitetysti omalle kohderyhmälleen. Kohderyhmälle suunnattu kysely 2 krt / vuosi.	Keskitetty valintamalli on käytössä ja tiimeistä nostetut työparit valitsevat aineiston koko Lempäälän kirjaston tasolla. Nuorten aineisto: Pelikokoelmaan suunnattu kysely, sekä osallistaminen Vaikuta-päivillä. Lasten aineisto: Lasten vaalit tammikuussa 2024, tulosten hyödyntäminen kokoelmien kehittämisessä. Aikuisten aineisto: Lehtikysely fyysisesti ja verkossa, suunnitelmallinen hankinta-ehdotusprosessi.	Toteutuu

Muut olennaiset tapahtumat

Talousarviotavoitteiden lisäksi kirjaston omia tavoitekokonaisuuksia olivat 1) työhyvinvointi ja organisointi 2) osaaminen ja asiakaspalvelu 3) kokoelmat ja kirjastotilat sekä 4) viestintä ja uudet avaukset. Tavoitteet toteutuivat suurelta osin. Tiimimuotoisuuden vahvistaminen on yksikkörajat ylittävä kirjaston toimintatapa ja osaamisen kehittämiseen varattiin enemmän aikaa. Lempäälän kirjastolla on yhteinen henkilöstö, kokoelma ja käytänteet.

Talousarviotavoitteiden mittaristojen ja suoritetaulukkojen lisäksi käyttöluvut näyttävät edelleen noususuuntaisilta. 41 % kuntalaisista käyttää kirjastoa. Kävijöitä kirjastoissa oli keskimäärin 35 aukiolotuntia kohden. Kirjastosta tehtiin koko vuonna yli 500 000 lainaa eli 20,3 lainaa yhtä lempääläistä kohden. Yhteisöbussi Lempin lainamäärä kasvoi 50 % verrattuna vuoteen 2023.

Kirjastopalvelut	TP 2023	TA 2024	TP2024
Kirjastokäynnit / asukas	8,4	8,5	8,7
Kirjaston PIKI-verkkokäynnit / asukas	10,4	9	9,4
Lainat / asukas	19,6	19	20,32
Lasten ja nuorten kirjahankinta kpl	5 378	3 500	6 186
Lasten ja nuorten kirjasto-opetuksen osallistujamäärä	2 276	3 500	2 152
Aukiolotunteja yhteensä		8 000	6 210

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut toteuttaa lakia kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Kehitetään kulttuuripalveluiden tiedonkeruun menetelmiä kunnan tapahtumien ja toiminnan hyvinvointivaikutusten mittaamiseksi.	Kulttuurikyselyn toteuttaminen 2 kertaa vuodessa Kunnan tapahtumien vaikutuksia mittaavan kriteeristön laatiminen	Vuoden 2024 aikana toteutettiin yksi kulttuurikysely. Kriteeristö on valmis käyttöön otettavaksi.	Toteutuu osittain
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Vahvistetaan erilaisia tapoja osallistua ja saavuttaa kulttuuria esimerkiksi vakiinnuttamalla kulttuurilähete- ja -luotsitoiminta osaksi kunta-laisten hyvinvointia ja osallisuutta edistävää työtä.	Annettujen läheteiden lukumäärä 50 kpl ja lähetetoimintaan osallistuneiden lukumäärä 15 kpl Luotsausten lukumäärä 5 kpl	Annettujen läheteiden lukumäärää ei ole pystytty luotettavasti tilastoimaan. Osallistuminen lähetetoimintaan eli Kulttuurikeskus PiiPoon 60+ -toimintaan ja erityisen tuen perheiden Perheiltoihin on ollut varsin aktiivista, mutta niihin ei ole saavuttu kulttuuriläheteellä. Kulttuuriluotsauksia toteutui vuoden 2024 aikana 1 kpl.	Toteutuu osittain

Muut olennaiset tapahtumat

Kulttuurilähetetoiminta laajeni syksyllä 2024 erityisen tuen lapsiin ja heidän perheisiinsä. Palvelua tuottaa Kulttuurikeskus Piipoo, ja palvelun sisällöt on räätälöity yhteistyössä lasten omaishoitajien vertaistukiryhmä Omareiden kanssa.

Vuonna 2024 laadittiin kulttuuriluotsitoiminnan vastuut ja velvollisuudet määrittelevä sopimus, jonka kunta allekirjoitti kulttuuriluotsien kanssa.

Tapahtumien kävijämäärät kasvoivat lähes 60 % vuoteen 2023 nähden.

Kulttuuripalvelut	TP 2023	TA 2024	TP2024
Kunnalta avustusta saaneiden yhteisöjen lukumäärä	24	20	24
Kunnalta avustusta saaneiden toimintaryhmien lukumäärä	-	2	-
Kulttuuriavustukset ja -stipendit €/asukas	1,6	1,6	1,6

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain mukaista toimintaa kunnassa. Nuorisotyön kohderyhmä on alle 29-vuotiaat. Nuorisopalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Nuorisopalvelut toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Teema	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.12.	Tilannepäivitys
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen (Hyte)	Riskien ja tarpeiden tunnistaminen sekä tuen tarjoaminen varhaisessa vaiheessa vahvistuu. Edistetään nuorten sosiaalista vahvistumista tavoittamalla uusia nuoria palveluihin ja lisäämällä sekä yhteisöpalveluiden että eri sektoreiden välistä yhteistyötä.	Saappaan koulutettujen vapaaehtoisten määrä (10 % kasvu). Jalkautuvan ja liikuvan nuorisotyön päivät (80 kertaa vuodessa).	Saapastointiin ei ole koulutettu lisää vapaaehtoisia. Jalkautuvaa ja liikuvaa nuorisotyötä ollut 31.12. mennessä 50 kertaa.	Toteutuu osittain
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Vahvistetaan koulunuorisotyön ja vapaa-ajan nuorisotyön parityöskentelymallia. Nuoret osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja heitä kuullaan päätöksenteossa.	Työparityöskentely vähintään 12 tuntia viikossa. Nuoret osallistuvat vähintään 10 kertaa toiminnan suunnitteluun.	Työparityöskentely toteutuu suunnitelman mukaisesti. Nuoret ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun vuoden 2024 aikana 30 kertaa.	Toteutuu

Muut olennaiset tapahtumat

Ideaparkissa toimiva nuortentila Spotti avattiin helmikuussa 2024. Lempäälän keskustassa sijaitsevan nuorisotalo Snadin toiminta loppui kesällä ja keskustan alueella tehtävän nuorten kohtaamisen pääpainopiste muuttui. Nuorisotyön perussuunnitelman laadintaprosessi toteutettiin vuoden 2024 aikana ja suunnitelma julkaistaan virallisesti helmikuussa 2025.

Harrastava koululainen -hankkeen toiminnot ja hallinnointi siirtyi nuorisopalveluiden alaisuuteen keväällä 2024. Nuorisopalvelut järjesti vuoden 2024 aikana kaikkiaan yhteensä lähes 13 000 toimintatuntia, joihin osallistumiskertoja kertyi kaikkiaan yhteensä lähes 25 000.

Nuorisopalvelut	TP 2023	TA 2024	TP2024
Nuorisotilojen aukiolopäivät/vuosi		180	220